

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 11. septembra 2014*

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe — Direktiva 2000/31/ES — Področje uporabe — Spor zaradi obrekovanja“

V zadevi C-291/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Eparchiako Dikastirio Lefkosias (Ciper) z odločbo z dne 27. marca 2013, ki je prispela na Sodišče 27. maja 2013, v postopku

Sotiris Papasavvas

proti

O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd,

Takisu Kounnafiju,

Giorgiosu Sertisu,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, J.-C. Bonichot (poročevalec) in A. Arabadžiev, sodnika,
generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za S. Papasavvasa C. Christaki, odvetnik,
- za O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd L. Paschalidis, odvetnik,
- za ciprsko vlado K. Lykourgos, agent,
- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,
- za Evropsko komisijo H. Tserepa-Lacombe in F. Wilman, agenta,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: grščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med S. Papasavvasom ter družbo O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd, T. Kounnafijem in G. Sertisom v zvezi z odškodninsko tožbo, ki jo je S. Papasavvas vložil zaradi škode, ki naj bi mu nastala zaradi dejanj, ki se štejejo za obrekovanje.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodni izjavi 17 Direktive 2000/31 je navedeno:

„Opredelitve o storitvah [opredelitev storitev] informacijske družbe v pravu Skupnosti že vsebujeta [obstaja] [...]; ta opredelitev se nanaša na vse storitve, ki se običajno opravljajo za plačilo na daljavo z uporabo naprav za elektronsko obdelavo (z digitalnim stiskanjem vred) in shranjevanje podatkov [...]“.

- 4 V uvodni izjavi 18 te direktive je navedeno:

„[...] [S]toritve informacijske družbe se [...], če gre za gospodarsko dejavnost, razširjajo na storitve, ki jih ne plačajo prejemniki, na primer v zvezi s stalnim dostopom do internetnih podatkov ali komercialnimi sporočili, ali na storitve, ki zagotavljajo mehanizme za iskanje, dostop do in pridobivanje podatkov; storitve informacijske družbe vključujejo tudi prenos podatkov po komunikacijskem omrežju, dostop do komunikacijskega omrežja ali shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve [...]“.

- 5 V uvodni izjavi 22 navedene direktive je navedeno:

„Nadzor nad storitvami informacijske družbe mora potekati pri viru dejavnosti, zato da se zagotovi učinkovita zaščita ciljev javnega interesa; [...] zaradi učinkovitega zagotavljanja svobode opravljanja storitev ter pravnega varstva za ponudnike in prejemnike storitev je treba za takšne storitve informacijske družbe načeloma uporabiti zakonodajo države članice, v kateri ima ponudnik storitev sedež“.

- 6 V uvodni izjavi 42 te direktive je navedeno:

„Izjeme v zvezi z odgovornostjo po tej direktivi nanašajo samo na primere, pri katerih se dejavnost ponudnika storitev informacijske družbe omejuje na tehnični proces upravljanja in omogočanja dostopa do komunikacijskega omrežja, po katerem se podatki, ki jih zagotovijo tretji, prenesejo ali začasno shranijo zaradi izboljšanja učinkovitosti prenosa; ta dejavnost je bolj [zgolj] tehnična, samodejna in pasivna, torej ponudnik storitve informacijske družbe ne pozna niti ne more nadzorovati podatkov, ki se prenašajo ali shranjujejo“.

7 V uvodni izjavi 43 Direktive 2000/31 je navedeno:

„Ponudnik storitev lahko uveljavlja izjeme za ‚izključni prenos podatkov‘ in ‚shranjevanje v predpomnilniku‘, če nikakor ni povezan s posredovanimi podatki; to med drugim pomeni, da ne spreminja podatka, ki ga prenaša; ta zahteva se ne nanaša na tehnične posege med prenosom, ker ti ne spreminjajo celovitosti podatkov, ki se prenašajo“.

8 Člen 2 te direktive določa:

„Za namene te direktive imajo posamezni izrazi, uporabljeni v tej direktivi, naslednji pomen:

(a) ‚storitve informacijske družbe‘: storitve v smislu člena 1(2) Direktive 98/34/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337)], spremenjene z Direktivo 98/48/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 21, str. 8, v nadaljevanju: Direktiva 98/34)];

(b) ‚ponudnik storitev‘: vsaka fizična ali pravna oseba, ki ponuja storitev informacijske družbe;

(c) ‚ponudnik storitve s sedežem‘: ponudnik storitve, ki dejansko izvaja neko gospodarsko dejavnost in ima sedež za nedoločen čas. Zastopanost in uporaba tehničnih sredstev in tehnologij, potrebnih za izvajanje dejavnosti, sami še ne pomenita ustanovitve sedeža ponudnika;

[...]

(h) ‚koordinirano področje‘: zahteve, določene v pravnih sistemih držav članic za ponudnike storitev informacijske družbe ali storitve informacijske družbe, ne glede na to, ali so splošne narave ali posebej določene;

(i) koordinirano področje se nanaša na zahteve, ki jih mora ponudnik storitev izpolniti za:

[...]

— izvajanje dejavnosti storitev informacijske družbe, na primer zahteve glede obnašanja ponudnika storitev, zahteve glede kakovosti ali vsebine storitve, vključno z zahtevami za oglaševanje in pogodbe ali zahtevami glede odgovornosti ponudnika storitve;

[...]“

9 Člen 3 Direktive 2000/31, naslovljen „Notranji trg“, določa:

„1. Vsaka država članica zagotovi, da so storitve informacijske družbe ponudnika, ki posluje [ima sedež] na njenem ozemlju, skladne z veljavnimi nacionalnimi določbami v zadevni državi članici, ki spadajo na koordinirano področje.

2. Države članice ne smejo omejevati svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice zaradi razlogov, ki spadajo na koordinirano področje.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za področja, navedena v Prilogi.

4. Države članice lahko v zvezi z neko storitvijo informacijske družbe sprejmejo ukrepe, ki odstopajo od drugega odstavka, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) ukrepi so:

(i) potrebni zaradi enega od naslednjih razlogov:

— javnega reda, [...]

[...]

— varstva potrošnikov, [...]

(ii) in naravnani proti storitvi informacijske družbe, ki posega v cilje iz točke (i) ali predstavlja resno in nevarno tveganje, da bo ogrozila te cilje;

(iii) sorazmerni s temi cilji;

[...]“

10 Členi 12, 13 in 14 te direktive spadajo pod oddelek 4 te direktive, naslovljen „Odgovornost posrednih ponudnikov storitev“.

11 Člen 12 Direktive 2000/31, naslovljen „Izključni prenos“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na prenos podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, v komunikacijskem omrežju ali na zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja, ni odgovoren za poslane podatke, če ponudnik:

(a) ne sproži prenosa;

(b) ne izbere prejemnika prenosa in

(c) ne izbere ali spremeni podatkov, ki so predmet prenosa.

2. Prenos in zagotovitev dostopa iz odstavka 1 zajemata samodejno, vmesno in začasno shranjevanje poslanih podatkov, če je to namenjeno samo izvajanju prenosa v komunikacijskem omrežju in če se podatki ne shranijo za daljše obdobje, kolikor je upravičeno potrebno za prenos.

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitve ali preprečitve kršitev.“

12 Člen 13 Direktive 2000/31, naslovljen „Shranjevanje v predpomnilniku“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na prenos podatkov v komunikacijskem omrežju, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za samodejno, vmesno in začasno shranjevanje teh podatkov, ki je namenjeno zgolj učinkovitejšemu posredovanju podatka drugim prejemnikom storitve na njihovo zahtevo, pod pogojem, da:

(a) ponudnik ne spremeni podatkov;

(b) ponudnik ravna skladno s pogoji za dostop do podatkov;

- (c) ponudnik ravna skladno s pogoji o sprotnem dopolnjevanju podatkov, določenimi v splošno priznanih in uporabljenih industrijskih standardih;
 - (d) ponudnik ne posega v zakonito uporabo tehnologije za pridobivanje informacij o rabi podatkov, ki je določena v splošno priznanih in uporabljenih industrijskih standardih, in
 - (e) ponudnik hitro ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka, ki ga je hranil, takoj ko je obveščen, da je bil podatek na začetnem izhodnem mestu prenosa odstranjen iz omrežja ali da je bil dostop do njega onemogočen ali da je sodišče ali upravni organ odredil odstranitev ali blokado.
2. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitve ali preprečitve kršitve.“

13 Člen 14 te direktive, naslovljen „Gostiteljstvo“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da:

- (a) ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek, ali
- (b) ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

2. Odstavek 1 se ne uporabi, če prejemnik storitve ukrepa v okviru pooblastil ali pod nadzorom ponudnika.

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitve ali preprečitve kršitve, in tudi ne v možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov.“

14 Člen 18 navedene direktive, naslovljen „Sodno varstvo“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da sodno varstvo, ki ga predvideva nacionalno pravo glede dejavnosti storitev informacijske družbe, omogoča hitro sprejetje ukrepov, vključno z začasnimi ukrepi, namenjenimi ustavitvi domnevne kršitve in preprečitvi nadaljnega oškodovanja zadevnih interesov.“

15 Člen 1 Direktive 98/34 določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

[...]

- 2. ‚storitev‘ katera koli storitev informacijske družbe ali katera koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev.

Za namene te opredelitve pojmov:

- ‚na daljavo‘ pomeni, da se storitev opravi, ne da bi bile stranke sočasno navzoče,

- ‚elektronsko‘ pomeni, da se storitev pošlje na začetnem kraju in sprejme na cilju z elektronsko opremo za predelavo (skupaj z digitalnim zgoščevanjem) in shranjevanje podatkov ter se v celoti prenaša, pošilja in sprejema po žici, radijsko, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi,
- ‚na zahtevo prejemnika storitev‘ pomeni, da se storitev opravlja s prenosom podatkov na posamezno zahtevo.

Okvirni seznam storitev, ki ne sodijo v to opredelitev, je prikazan v Prilogi V.

[...]“

Ciprsko pravo

- 16 Civilni delikt obrekovanja urejajo člani od 17 do 25 iz poglavja 148 zakona o civilnih deliktih.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 17 S. Papasavvas je 11. novembra 2010 pri Eparchiako Dikastirio Lefkosias proti časopisni družbi O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd, T. Kounnafiju, odgovornem uredniku in novinarju pri časopisu O Fileleftheros, in G. Sertisu, novinarju pri navedenem časopisu, vložil odškodninsko tožbo zaradi ravnanj, ki so po njegovem mnenju obrekovanje.
- 18 S. Papasavvas zahteva odškodnino za škodo, ki naj bi mu nastala zaradi člankov, objavljenih 7. novembra 2010 v nacionalnem dnevniku O Fileleftheros, ki so bili dani na splet na dveh internetnih mestih (<http://www.philenews.com> in <http://www.phileftheros.com>). Nacionalnemu sodišču je tudi predlagal, naj odredi začasne ukrepe za prepoved objave spornih člankov.
- 19 Eparchiako Dikastirio Lefkosias ugotavlja, da je rešitev spora, o katerem odloča, delno odvisna od razlage Direktive 2000/31.
- 20 Eparchiako Dikastirio Lefkosias je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je mogoče zakonodajo držav članic glede obrekovanja, ki vpliva na zmožnost dobave informacijskih storitev po elektronski poti na nacionalni ravni in na ravni Evropske unije, obravnavati kot omejitev informacijskih storitev za namene izvajanja Direktive [2000/31]?
 2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali se določbe členov 12, 13 in 14 Direktive [2000/31] glede odgovornosti uporabljajo v zasebnih civilnopravnih sporih, kot so spori o civilnopravni odgovornosti zaradi obrekovanja, ali pa se uporabljajo le za civilno odgovornost pri poslovnih/pogodbenih transakcijah s potrošniki?
 3. Ali ob upoštevanju namena členov 12, 13 in 14 Direktive [2000/31], ki se nanašajo na odgovornost ponudnikov storitev informacijske družbe, in ob upoštevanju dejstva, da je v več državah članicah obstoj tožbe pogoj za izdajo začasne odredbe prepovedi, ki velja, vse dokler se postopek ne konča, ti člani določajo posamezne pravice, na katere se je mogoče sklicevati v obrambi v postopku civilne tožbe zaradi obrekovanja, ali pa pomenijo pravne ovire za vložitev te tožbe?

4. Ali se pojma ‚storitve informacijske družbe‘ in ‚ponudnik storitev‘ iz člena 2 Direktive [2000/31] in člena 1(2) Direktive [98/34] uporabljata za informacijske storitve v elektronski obliki, ki jih prejemnik storitve ne plača neposredno, ampak se plačajo posredno s komercialnim oglaševanjem na spletni strani?
5. Ali se ob upoštevanju opredelitve ‚ponudnik storitev‘ iz člena 2 Direktive [2000/31] in člena 1(2) Direktive [98/34] spodaj naštetih primeri štejejo za ‚izključni prenos podatkov‘ ali ‚shranjevanje v predpomnilniku‘ ali ‚gostiteljstvo‘ za namene členov 12, 13 in 14 Direktive [2000/31]:
 - (a) časopis, ki upravlja neplačljivo spletno mesto, na katerem se objavi elektronska različica tiskanega časopisa z vsemi članki in reklamami, in sicer v obliki PDF ali v drugi podobni elektronski obliki;
 - (b) časopis v elektronski obliki, ki je prosto dostopen in katerega ponudnik je plačan iz oglasov, ki se objavljajo na spletni strani. Informacije, ki so objavljene v časopisu v elektronski obliki, priskrbijo zaposleni pri časopisu in/ali neodvisni novinarji;
 - (c) plačljiva spletna stran, ki ponuja eno od storitev iz točk (a) in (b)?“

Dopustnost

- 21 S. Papasavvas se sklicuje na nedopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe.
- 22 Trdi zlasti, da je predložitveno sodišče ta predlog vložilo „prezgodaj“, saj tožene stranke v postopku v glavni stvari še niso predložile odgovorov na tožbo in dejansko stanje še ni bilo ugotovljeno. Predložitveno sodišče naj tako ne bi bilo povsem seznanjeno s pravnimi vprašanji, ki obstajajo v sporu, o katerem odloča, postavljena vprašanja pa naj bi bila hipotetična.
- 23 Meni tudi, da Direktiva 2000/31 ni povezana s sporom o glavni stvari, saj naj bi se nanašala le na ponudnike storitev, in ne na prejemnike teh storitev, in da vprašanja, ki jih je predložilo predložitveno sodišče, za rešitev spora niso potrebna.
- 24 Vendar pa se zdi opis pravnega in dejanskega stanja spora, vsebovan v predložitveni odločbi, zadosten, da Sodišče lahko sprejme odločitev, četrto vprašanje pa se nanaša natančno na to, ali se v sporu o glavni stvari uporabi Direktiva 2000/31.
- 25 Iz tega izhaja, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vprašanja za predhodno odločanje

Četrto vprašanje

- 26 Predložitveno sodišče s četrtem vprašanjem, ki ga je treba preučiti najprej, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(a) Direktive 2000/31 razlagati tako, da pojem „storitve informacijske družbe“ v smislu te določbe zajema storitve, s katerimi se zagotavljajo informacije na spletu, za katere ponudniku ne plača prejemnik, temveč je ta plačan iz dohodkov od oglasov, objavljenih na internetnem mestu.
- 27 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 2(a) Direktive 2000/31 pojem „storitve informacijske družbe“ opredeljuje z napotilom na člen 1(2) Direktive 98/34, ki se nanaša na katero koli storitev, ki se „običajno opravi odplačno“, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev.

- 28 V zvezi s tem, ali mora to plačilo nujno opraviti prejemnik storitve, je treba poudariti, da je tak pogoj v uvodni izjavi 18 Direktive 2000/31 – ob upoštevanju katere je treba razlagati člen 2(a) te direktive in v kateri je pojasnjeno, da se storitve informacijske družbe, če gre za gospodarsko dejavnost, razširjajo na storitve, „ki jih ne plačajo prejemniki, na primer v zvezi s stalnim dostopom do internetnih podatkov ali komercialnimi sporočili“ – izrecno izključen.
- 29 Ta razlaga je v skladu z razlago pojma „storitev“ v smislu člena 57 PDEU, ki prav tako ne zahteva, da bi moral storitev plačati tisti, ki jo koristi (glej zlasti sodbo Bond van Adverteerders in drugi, 352/85, EU:C:1988:196, točka 16).
- 30 Glede na zgoraj navedeno je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(a) Direktive 2000/31 razlagati tako, da pojem „storitve informacijske družbe“ v smislu te določbe zajema storitve, s katerimi se zagotavljajo informacije na spletu, za katere ponudniku ne plača prejemnik, temveč je ta plačan iz dohodkov od oglasov, objavljenih na internetnem mestu.

Prvo vprašanje

- 31 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali Direktiva 2000/31 nasprotuje uporabi ureditve civilne odgovornosti zaradi obrekovanja za ponudnike storitev informacijske družbe.
- 32 V skladu s členom 3(1) te direktive vsaka država članica zagotovi, da so storitve informacijske družbe ponudnika, ki posluje na njenem ozemlju, skladne z veljavnimi nacionalnimi določbami v zadevni državi članici, ki spadajo na koordinirano področje, pri čemer to področje, kot to določa člen 2(h) navedene direktive, med drugim zajema ureditev civilne odgovornosti ponudnika.
- 33 Iz tega izhaja, da Direktiva 2000/31 ne nasprotuje temu, da država članica določi ureditev civilne odgovornosti zaradi obrekovanja, ki se uporabi za ponudnike storitev informacijske družbe, ki imajo sedež na njenem ozemlju.
- 34 Nasprotno pa člen 3(2) Direktive 2000/31 določa, da države članice ne smejo omejevati svobode zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice iz razlogov, ki spadajo na koordinirano področje.
- 35 V obravnavanem primeru se zdi, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da storitve, ki so predmet postopka v glavni stvari, ne prihajajo iz države članice, ki ni Ciper, temveč da jih zagotavlja ponudnik, ki ima sedež v tej državi. Ker se v takem primeru člen 3(2) te direktive ne more uporabiti, njegovega morebitnega vpliva ni treba preučiti.
- 36 Iz tega izhaja, da je treba glede na to, da predložitveno sodišče ni podalo dodatnih pojasnil, na prvo vprašanje odgovoriti, da Direktiva 2000/31 v zadevi, kot je ta v glavni stvari, ne nasprotuje uporabi ureditve civilne odgovornosti zaradi obrekovanja.

Peto vprašanje

- 37 Predložitveno sodišče s petim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali se omejitve civilne odgovornosti, določene v členih 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, uporabijo, če gre za družbo, ki izdaja časopis in ima internetno mesto, na katerem je objavljena elektronska različica časopisa, ki ga sestavljajo zaposleni ali neodvisni novinarji, ter je ta družba poleg tega plačana iz dohodkov od komercialnega oglaševanja na tem mestu. Predložitveno sodišče sprašuje tudi, ali je odgovor na to vprašanje enak, če je dostop do navedenega mesta brezplačen ali plačljiv.

- 38 Členi 12, 13 in 14 Direktive 2000/31 se nanašajo na položaje, v katerih ponudnik storitev informacijske družbe zagotavlja izključni prenos, shranjevanje v predpomnilniku ali vrsto shranjevanja, imenovano gostiteljstvo.
- 39 Kot izhaja iz naslova oddelka 4 te direktive, mora biti ravnanje ponudnika, na katero se nanašajo ti členi, omejeno na ravnanje „posrednega ponudnika“.
- 40 Poleg tega je iz uvodne izjave 42 Direktive 2000/31 razvidno, da se izjeme v zvezi z odgovornostjo po tej direktivi nanašajo samo na primere, pri katerih je dejavnost ponudnika storitev informacijske družbe zgolj tehnična, samodejna in pasivna, kar pomeni, da ta ne pozna niti ne more nadzorovati podatkov, ki se prenašajo ali shranjujejo (glej sodbo Google France in Google, od C-236/08 do C-238/08, EU:C:2010:159, točka 113).
- 41 Sodišče je iz tega sklepalo, da bi bilo treba, zato da se preveri, ali je odgovornost ponudnika storitev mogoče omejiti na podlagi člena 14 Direktive 2000/31, preučiti, ali je vloga, ki jo izvaja, nevtralna, tako da je njegovo ravnanje zgolj tehnično, samodejno in pasivno, kar pomeni, da ne pozna niti ne more nadzorovati podatkov, ki jih shranjuje (glej v tem smislu sodbi Google France in Google, EU:C:2010:159, točka 114, in L'Oréal in drugi, C-324/09, EU:C:2011:474, točka 113).
- 42 Sodišče je tako presodilo, da samo to, da je storitev referenciranja plačljiva, da ponudnik določi podrobna pravila plačila ali, tudi, da daje svojim strankam splošne informacije, ne more povzročiti, da se temu ponudniku ne priznajo izjeme glede odgovornosti, določene v Direktivi 2000/31 (glej sodbi Google France in Google, EU:C:2010:159, točka 116, in L'Oréal in drugi, EU:C:2011:474, točka 115).
- 43 Nasprotno pa je upoštevna vloga, ki jo ima ponudnik pri sestavljanju oglasnega sporočila, izpisanega poleg promocijske povezave, oziroma pri določanju ali izbiri ključnih besed (glej sodbo Google France in Google, EU:C:2010:159, točka 118).
- 44 Poleg tega, če ponudnik daje pomoč, ki obsega zlasti optimizacijo predstavitve zadevnih ponudb za prodajo ali njihovo promocijo, ni v nevtralnem položaju med zadevno stranko – prodajalcem in potencialnimi kupci, temveč ima dejavno vlogo, zaradi katere je lahko poznal ali nadzoroval podatke o teh ponudbah (sodba L'Oréal in drugi, EU:C:2011:474, točka 116).
- 45 Zato če družba, ki izdaja časopis in ki na svojem internetnem mestu objavlja elektronsko različico časopisa, v bistvu pozna informacije, ki jih objavlja in nad katerimi ima nadzor, te družbe ni mogoče šteti za „posredno ponudnico“ v smislu členov 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, ne glede na to, ali je mesto plačljivo ali brezplačno.
- 46 Glede na zgoraj navedeno je treba na peto vprašanje odgovoriti, da omejitve civilne odgovornosti, določene v členih 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, ne zajemajo položaja, v katerem je družba, ki izdaja časopis in ki ima internetno mesto, na katerem je objavljena elektronska različica časopisa, pri čemer je ta družba poleg tega plačana iz dohodkov od komercialnega oglaševanja na tem mestu, če pozna objavljene informacije in ima nad njimi nadzor, ne glede na to, ali je navedeno mesto brezplačno ali plačljivo.

Drugo vprašanje

- 47 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je mogoče omejitve odgovornosti, določene v členih 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, uporabiti v sporih med posamezniki, ki se nanašajo na civilnopravno odgovornost zaradi obrekovanja, tako da bi se lahko nacionalna zakonodaja razlagala v skladu s to direktivo.

- 48 Ob upoštevanju odgovora na peto vprašanje, v skladu s katerim se zdi, da ponudnikov iz postopka v glavni stvari ni mogoče šteti za posredne ponudnike v smislu členov 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, na to vprašanje morda ni treba odgovoriti. Vendar ker iz predložitvene odločbe ni jasno razvidno, da pogoji, navedeni v petem vprašanju, ustrezajo tistim v postopku v glavni stvari, Sodišče meni, da je koristno odgovoriti na drugo vprašanje.
- 49 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 2(b) Direktive 2000/31 pojem „ponudnik storitev“ opredeljuje kot vsako fizično ali pravno osebo, ki ponuja storitev informacijske družbe.
- 50 Na drugo vprašanje je zato treba odgovoriti, da je mogoče omejitve civilne odgovornosti, določene v členih 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, uporabiti v okviru spora med posamezniki, ki se nanaša na civilnopravno odgovornost zaradi obrekovanja, če so izpolnjeni pogoji, določeni v navedenih členih.

Tretje vprašanje

- 51 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člene 12, 13 in 14 Direktive 2000/31 razlagati tako, da ponudniku storitev informacijske družbe omogočajo, da nasprotuje vložitvi tožbe proti njemu in posledično celo temu, da bi nacionalno sodišče sprejelo začasne ukrepe. Če je odgovor na to vprašanje nikalen, predložitveno sodišče sprašuje, ali ti členi določajo posamezne pravice, na katere se zadevni ponudnik lahko sklicuje v obrambi v okviru sodnega postopka, kot je postopek v glavni stvari.
- 52 Enako kot zgoraj bi bilo mogoče šteti, da na to vprašanje ni treba odgovoriti, ker se zdi, da ponudnikov iz postopka v glavni stvari ni mogoče šteti za posredne ponudnike, na katere se nanašajo členi 12, 13 in 14 Direktive 2000/31.
- 53 Vendar želi Sodišče predložitvenemu sodišču pojasniti, da se ti členi glede na svoj predmet ne nanašajo na pogoje, po katerih je mogoče proti tem ponudnikom vložiti pravna sredstva zaradi civilne odgovornosti, ki ob odsotnosti določb prava Unije brez poseganja v načeli enakovrednosti in učinkovitosti spadajo v izključno pristojnost držav članic.
- 54 Glede tega, ali ti členi uvajajo posamezne pravice, na katere bi se ponudnik lahko skliceval v obrambi v postopku civilne tožbe zaradi obrekovanja, je treba opozoriti, da je Sodišče v zvezi s sporom med posamezniki, kot je ta v postopku v glavni stvari, ustaljeno presojalo, da direktiva sama za posameznika ne more ustvarjati obveznosti in se torej nanjo kot tako proti njemu ni mogoče sklicevati (glej zlasti sodbi Marshall, 152/84, EU:C:1986:84, točka 48, in Faccini Dori, C-91/92, EU:C:1994:292, točka 20), kar pa ne posega v morebitno tožbo zaradi ugotovitve odgovornosti, ki jo je mogoče vložiti proti državi zaradi škode, povzročene s kršitvijo prava Unije, ki jo je mogoče pripisati tej državi (glej v zvezi s tem zlasti sodbo Francovich in drugi, C-6/90 in C-9/90, EU:C:1991:428, točka 35).
- 55 Vendar pa so morale države članice od izteka roka za prenos Direktive 2000/31 v nacionalnem pravu določiti omejitve odgovornosti, določene v navedenih členih.
- 56 Če pa te omejitve ne bi bile prenesene v nacionalno pravo, bi morale nacionalno sodišče, ki je dolžno podati razlago teh določb, storiti vse, kar je glede na besedilo in namen te direktive mogoče, da bi se dosegel rezultat, ki ga ta direktiva določa, in da bi se tako uskladilo s členom 288, tretji odstavek, PDEU (glej zlasti sodbi von Colson in Kamann, 14/83, EU:C:1984:153, točka 26, in Marleasing, C-106/89, EU:C:1990:395, točka 8).
- 57 Na tretje vprašanje je zato treba odgovoriti, da členi 12, 13 in 14 Direktive 2000/31 ponudniku storitev informacijske družbe ne omogočajo, da nasprotuje vložitvi tožbe zaradi ugotovitve civilne odgovornosti proti njemu in posledično temu, da bi nacionalno sodišče sprejelo začasne ukrepe. Ponudnik se lahko na omejitve odgovornosti, določene v teh členih, sklicuje v skladu z določbami nacionalnega prava,

s katerimi so bile te omejitve prenesene, ali če niso bile prenesene, v skladu s skladno razlago nacionalnega prava. Direktiva 2000/31 pa, nasprotno, v sporu, kot je ta v postopku v glavni stvari, sama po sebi ne more ustvarjati obveznosti za posameznika in se torej nanjo kot tako proti njemu ni mogoče sklicevati.

Stroški

⁵⁸ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

1. Člen 2(a) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) je treba razlagati tako, da pojem „storitve informacijske družbe“ v smislu te določbe zajema storitve, s katerimi se zagotavljajo informacije na spletu, za katere ponudniku ne plača prejemnik, temveč je ta plačan iz dohodkov od oglasov, objavljenih na internetnem mestu.
2. Direktiva 2000/31 v zadevi, kot je ta v glavni stvari, ne nasprotuje uporabi ureditve civilne odgovornosti zaradi obrekovanja.
3. Omejitve civilne odgovornosti, določene v členih 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, ne zajemajo položaja, v katerem je družba, ki izdaja časopis in ki ima internetno mesto, na katerem je objavljena elektronska različica časopisa, pri čemer je ta družba poleg tega plačana iz dohodkov od komercialnega oglaševanja na tem mestu, če pozna objavljene informacije in ima nad njimi nadzor, ne glede na to, ali je navedeno mesto brezplačno ali plačljivo.
4. Omejitve odgovornosti, določene v členih 12, 13 in 14 Direktive 2000/31, je mogoče uporabiti v okviru spora med posamezniki, ki se nanaša na civilnopravno odgovornost zaradi obrekovanja, če so izpolnjeni pogoji, določeni v navedenih členih.
5. Členi 12, 13 in 14 Direktive 2000/31 ponudniku storitev informacijske družbe ne omogočajo, da nasprotuje vložitvi tožbe zaradi ugotovitve civilne odgovornosti proti njemu in posledično celo temu, da bi nacionalno sodišče sprejelo začasne ukrepe. Ponudnik se lahko na omejitve odgovornosti, določene v teh členih, sklicuje v skladu z določbami nacionalnega prava, s katerimi so bile te omejitve prenesene, ali če niso bile prenesene, v skladu s skladno razlago nacionalnega prava. Direktiva 2000/31 pa, nasprotno, v sporu, kot je ta v postopku v glavni stvari, sama po sebi ne more ustvarjati obveznosti za posameznika in se torej nanjo kot tako proti njemu ni mogoče sklicevati.

Podpisi